

ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΑΝΙΗΛ

ΕΛΛΗΝΟΚΕΝΤΡΟΜΟΛΑ

Ποιήματα

ΑΘΗΝΑ, "ΠΡΟΣΠΕΡΟΣ"
1991

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΟΙΗΤΙΚΗ, Ι

ΓΙΩΡΓΟΥ ΔΑΝΙΗΛ

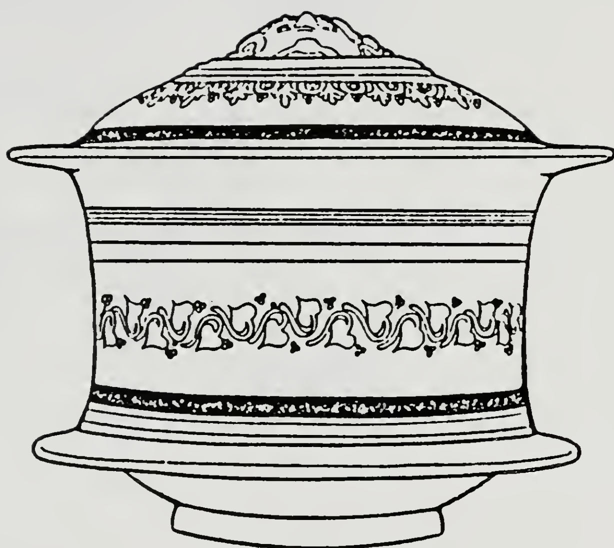

ΕΛΛΗΝΟΚΕΝΤΡΟΜΟΛΑ

Ποιήματα

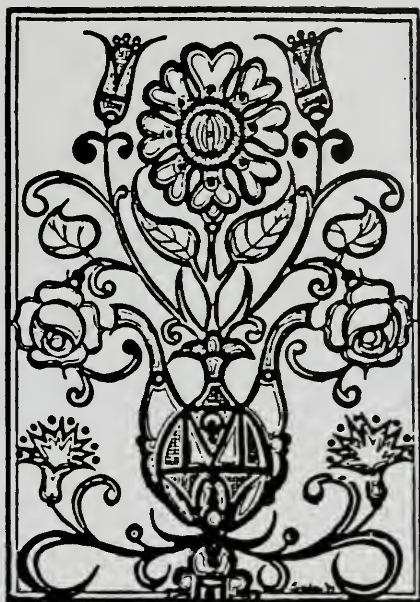
ΑΘΗΝΑ, "ΠΡΟΣΠΕΡΟΣ"
1991

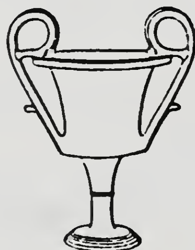
ΠΟΙΗΤΙΚΗ

I

Π α π α δ ι α μ ά ν τ ε ι ο
(ή, Ξαναδιαβάζοντας Παπαδιαμάντη)

Οι μέρες προχωρούν σαν Εστιάδες
στον παρακείμενό τους χρόνο. Λούσου,
κι άλλαξε διάθεση και ύφος. Τά 'δες,
τα μισερά πετάγματα του νου σου,
πού σ 'οδηγούν, σε άγουν και σε φέρουν,
σε ρήματα αλλεπάλληλα δουλείας.
Αυτοί που τα βαθύτερα γεραίρουν
δε μένουν στα ρηχά μιας παραλίας.
Αναπαρθένεψε τον χρόνο. Ρύσε
τον μέλλοντά σου από τα περασμένα,
μαζί τα κερδισμένα και χαμένα.
Αλαφρωμένος απ 'τα μάταια ζήσε,
υπότροφος του γαληνού Σκιαθίτη,
πονώντας και το θύμα και τον θύτη.

Περιστατικό στη Νέα Μονή της Αίγινας, με Κρικρί

Πούθε ξεκίνησε το όνομα;
Δε βλέπω ούτε παλιό
ούτε καινούριο μοναστήρι
σε τούτη την παραφυάδα της Αίγινας,
αχιβάδα πευκωμένη στα μισά,
μ'ένα μοναχικό φάρο στην άκρη,
στίγμα του τίποτε.

Μα νά που το όνομα
μου τίναξε κατασπρόσωπο,
σαν πίδακας αρτεσιανός,
το νόημά του,
όταν συναπαντήθηκα
με κείνον τον αίγαγρο.

Είπα να περπατήσω λίγο
πέρα από τις αμφίβιες αχτές
και τους βωμούς στον ήλιο
σωμάτων που δε φοβούνται,
δεν υποψιάζονται τη σκιά,
και το σβηστό τσιγάρο του φάρου,
πόλος έλξης του τίποτε,
λειτούργησε σαν πρόκληση,
σαν στόχος μ'αναδρομική σημασία.

Τα δέντρα διαδέχονται ξέφωτα,
κι ο ρόχθος του νερού παρακάτω,
τσέλο της μιας χορδής.

Κάτι σαν Σκιρωνίδες πέτρες
μου κρύψαν τον φάρο.
΄Ομως, με την ορμή ενός Θησέα,
την σιγουριά ενός πεσμένου Αδάμ,
· τις πέτρες πήρα να σκαρφαλώνω.

Και τότε,
πήδησε μπροστά μου απ΄τη μονιά του,
τη νέα τούτη εδώ μονή όπου τό΄ριξεν η μοίρα,
απ΄τα Λευκά ίσως της Κρήτης όρη,
το ρέμπελο κρικρί.

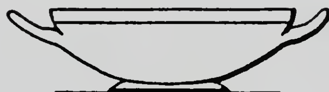
Με τα στριφτά του αρειμάνια κέρατα
και το γοργό ποδάρι
ροβόλησε στ΄απότομα βράχια,
μια στιγμή σα να στάθηκε
βλεφαρίζοντάς με λοξά,
κι ύστερα το κατάπιαν τα σύσκια.

Λοιπόν,
εδώ 'ναι το στερνό τους άσυλο,
στα κράσπεδα του μοιραίου Σαρωνικού,
με το ηφαίστειο που υποβρύχια κοχλάζει.

Σκλάβος κι εγώ του κόσμου,
έχοντας διασκελίσει ακόμη έναν Ρουβίκωνα,
θα πετούσα κι εγώ τη δραχμή μου
στο δίσκο πάνω της ενοχής,
δεόμενος
"υπέρ των εκτοπισμένων αιγάγρων",
αλλά...

μ'απόλειψε το θάρρος,
κι είναι κι αυτός ο άδειος φάρος,
αιχμή του τίποτε, αντικρύ μου,
ώς έσχατη καταφυγή μου.

Στους αίγαγρους, "Στροφάδες!", λέω,
"Εμπρός για τις Στροφάδες! Νέο
άσυλο πρέπει σας. Μαζί σας
με θέλετε στη νέα μονή σας;"

Η Κοιμωμένη του Χαλεπά

Ο τάφος της Σοφίας Αφεντάκη,
μαρμάρινη επένδυση
του σκωληκόβρωτου καιρού,
μας κάνει να σκεφτούμε
πέρα από το
memento mori.

Αν είχε ζήσει η Αφεντάκη,
μπορεί και να κατέληγε
μ'αρθριτικά στην Αιδηψό
ή με λιθίαση νεφρού στου Καϊάφα,
και σαν πλατωνική σκιά
που περιμένει την ανάστασή της,
να περιφέρεται τη βλέπουμε
σ'έναν παρόχθιο ΄Αδη,
άγνωστη μεταξύ αγνώστων.

Τώρα 'ναι σα να νήστεψε
τελείως τη ζωή
για την κατάχτηση
της χαλεπής αθανασίας,
κει που θα νήστευε
πιοτί και φαγητό
για την κατάχτηση
σιλουέτας.

Ας φανταστούμε
πως η Αφεντάκη
διάλεξε αυτόβουλα
τον θάνατό της.

'Ετσι δεν είπε
κι ο Κρητικός σούπερμαν:
Να θέλεις, λέει,
τη μοίρα σου.

Εκτροπή

Η ώρα της πλάνης ήτανε
η κορυφαία στιγμή
--Κώστας Στεργιόπουλος

Ο λόγος ο πικρός της ηλικίας
σαν ανάποδο εφάπαξ σύνταξης
που, σημαδιακά, τη λεν οι Γάλλοι
"οπισθοχώρηση".

Παλίμπαιδες γέροι,
που αρπάζουν πάλι
το κλεφτοφάναρο
μιας άδηλης αναζήτησης
στο νυχτωμένο δάσος,
την selva oscura την αδιέξοδη,
με τις Δρυάδες πετρωμένες,
με βραχνό το νερό
στο σουραύλι
της βρύσης του.

Ο γέρο Δήμος πέθανε,
ο γέρο Δήμος πάει...

Νυμφαίον Άντρου

Ευώδιαζαν η ρίγανη και το φασκόμηλο
στα βράχια της Ιθάκης,
συντροφικά με τον αέρα,
καθόλου μεταφυσικά,
έτσι που κι η φιγούρα του Οδυσσέα,
πηδώντας σβέλτα τα σκαλιά του χρόνου,
σαρκώνονταν στο γίδι του βουνού
ή ξεκινούσε με το χέρι του φύλακα
τη βροντερή γεννήτρια του φωτός
που γύμνωσε στα μάτια μας
το σπήλιο.

Λένε πως ο Λαερτιάδης έκρυψε
τα δώρα των Φαιάκων
στα ντουλαπάκια του βράχου,
έχοντας σκαρφαλώσει μυστικά
απ'τη χελώνα θάλασσα
που αργά αργά
σε πάει όπου θέλεις.

Εμείς δεν έχουμε δώρα να κρύψουμε
έξω απ'αυτό το ταξίδι,
έξω από τούτη την παλίμψηστη παντιέρα
που πρωτοΰφανε ο τυφλός της Σμύρνης
και μετασοίησε ο λοξός της Αλεξάνδρειας,
το μπαϊράκι μας.

Μπορούμε, βέβαια,
κι εδώ ν'αδράξουμε τα νήματα
που θα μας φέρουν στην αράχνη του μύθου,
στις γκιόστρες των συμβόλων.
Μπορούμε να μιλήσουμε στις νύμφες,
να μείνει το μαγνάδι τους στα χέρια μας,
να γράψουμε ρομαντικούς στίχους.

Αλλ'όχι,
ας αρκέσουν για τώρα
η ρίγανη και το φασκόμηλο,
και το φτωχό τούτο διακόνημα
της μνήμης
που λένε φωτογραφική μηχανή,
που σου σερβίρει ατόφια
την πραγματικότητα
χωρίς να σου την ερμηνεύει.

Οι νύμφες ας μείνουν
στο άντρο τους,
υφαίνοντας
ξυφαίνοντας
μύθους.

Έσσεται ήμαρ...

Κυλλήνη, 1988

Τ'ανύπαρχτο τρενάκι, η "Ριρίκα"*,
σα μύθος που κράτησε την ισχύ του,
ο κρυφός κινητήρας
τούτου του γιαπωνέζικου σεντάν,
μας έφερε και στην Κυλλήνη--
στοχεύαμε στην ολική εποπτεία
του χώρου.

Όμως, τα περιγράμματα θαμπά,
πεισματωμένη η φύση
σκορπά χαμόκλαδα ένα γύρω,
πίσω από τον μπερντέ
της πικροδάφνης
η φύση παίζει θέατρο σκιών.

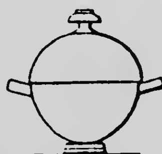
Σε κάποιου έρημο λουτήρα
νερά θειούχα
στάζουν τα θαυμαστικά τους,
μάταια,
σαν σημεία στίξης
χωρίς κείμενο.

Πού είναι η Κυλλήνη του Καχτίτση;

Αυγάζει κάπου αλλού,
πλατωνικά.

---

*Βλ. το διήγημα του Ν. Καχτίτση "Ριρίκα
και Κυλλήνη", στο βιβλίο μου
Ο Λεπιδοπτερολόγος της Αγωνίας
Νίκος Καχτίτσης (Αθήνα, Νεφέλη, 1981).

Ολυμπία, 1988 μ.Χ.

Γέρνει η μπαλάτζα του τόπου,
μια του ύψους μια του βάθους.

Κάπως δραματικά τό'χα θέσει*,
πριν από τέταρτο αιώνος
(που μ'εύρηκε σε ξένα μέρη),
για τις αρχαιολογικές τυμβωρυχίες
και τα κρυφά στα πέριξ του ιερού
ερωτικά αγωνίσματα--
όλοι στον ΣΚΑΟ διάβαζες
το πονηρό γκραφίτο
στους τοίχους.

Μα το πανάρχαιο δράμα
σου επιβάλλεται
θέλεις δε θέλεις,
αλλάζει φορεσιά,
βάζει κοθόρνους
κι εισβάλλει στην σκηνή.

Βρήκες μιαν Ολυμπία λουσάτη,
με μπόλικα ξενοδοχεία
και μαγαζιά πολυτελή,
ελεύθεροι κι οι τοίχοι
από γκραφίτι,
το νέο μουσείο ζώνουν
κληματίδες και κισσοί,
κι η χελωνίτσα που κύλησε

στα πόδια σου
απ'εκείνο τ'ανάχωμα
και που έσκυψες
φιλόξωα να ισιώσεις
μπορεί νά'ταν σημάδι
κάποιας 'Αρτεμης,
ή κάποιου αγώνα δρόμου
με αετό
που συνεχίζεται ακόμη.

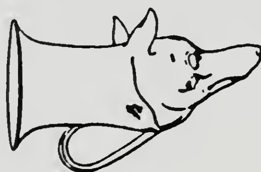
'Ομως, εκείνο το ποτάμι
ο Αλφειός,
που, νέος τότε, βάφτισες
δικό σου,
μπαίνοντας μέσα του
ώς τη μέση,
τώρα, το βρίσκεις πίσω
απ'ένα οδόφραγμα,
έναν τρανό σωρό σκουπίδια.

Ανύποπτος ο Αλφειός,
σαν όλα τα ποτάμια,
κυλά μπροστά
με βλέμμα στυλωμένο
στην Αρέθουσα
που όλο του φεύγει.
Μα προελαύνουν
και τα σκουπίδια,
ακάθεκτα,
σαν σφήνα απομυθοποιητική,
σα νέμεση σε κάποια σύγχρονη άτη.

Ω Ηρακλή,
εσύ που πάστρεψες
τους σταύλους του Αυγεία,
Ω Ηρακλή...

---

*Σε δύο ποιήματα για την Ολυμπία, που
βρίσκονται στην συλλογή μου Οι Πρόκες (1968).

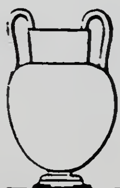

Ως εν Εσόπτρω

Αυτός ο καθρέφτης αρχαιώνεται
από μόνος του
καθώς τον χειρουργείς
με το μάτι.
Σου αποκαλύπτει κάποιους πυρήνες,
κάποιες ανάποδες κορυφές,
θέλω να πω ρίζες,
που τελικά σαρώθηκαν
από τους αναπόφευκτους κατακλυσμούς
της ηλικίας.

Την προτιμάς
τούτη την αντίστροφη μέτρηση
απ'το κομμάτιασμα του καθρέφτη
ή έστω το σουβάντισμά του.

Ας μείνει αβίαστη η πλοκή του χρόνου,
αναίμακτη η εγχείρησή σου,
κάτι σαν τα καρβέλια του Θεόφιλου
που δεν πέφτουν.

Ν ύ χ τ ω μ α

Ειρμός της δύσης,
φρουράς αλλαγή,
και δόσιμο
και μετονομασία,
όπως το ούζο
που βαφτίζεται γάλα
με μια σταγόνα νερού.

Συνοφρυώνονται τα ρόδα
στην προσμονή της άλλης μέρας.

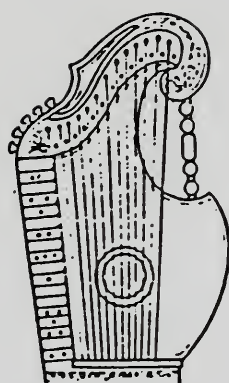
Η Λούνα στο τακτό της ωράριο.

ΔΩΔΕΚΑ ΤΗΣ ΛΕΣΒΟΥ

Χαλίκια

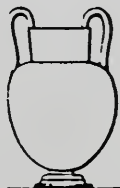
Τώρα που τα πενήντα χρόνια μου
κατεβαίνουν άλαλα στον ορίζοντα,
παλίμψηστα που τους έμεινε λίγο χρώμα,
στέκομαι στα χαλίκια των Βατερών,
στην τέλεια διαστολή μιας ώρας,
όπου τα πρώτα στοιχεία
ορχούνται προσωκρατικά,
κι ανακαλώ
τον άλλον προσωκρατικό
τον Ελύτη,
που ξαναβάφτισε καλειδοσκοπικά
το φως,
βυθίζοντάς το απ' τις μασχάλες
στον σκοτεινό κρατήρα του λόγου.

Στο μυθικό τούτο νησί, τη Λέσβο,
νησί των πεύκων και των ελαιών,
και του ολόγυρα αγαπητικού νερού,
που σκάβει δυο φαρδιές αγκαλιές,
την Καλλονή, τη Γέρα,
και χύνεται σε πηγές
εργόχειρα της πέτρας,
την πέτρα πρόσφερε
στην Παναγιά της Αγιάσος
κι η αλλόφυλη ικέτιδα,*

τις μινιατούρες πέτρες των Βατερών
παίζω κι εγώ στα δάχτυλά μου,
στην τέλεια συστολή μιας ώρας
όπου τα πρώτα στοιχεία
ζυγιάζονται παλίντονα
επάνω στο σκοινί
του μαύρου και άσπρου,
κι αναθιβάνω
τον άλλον προσωκρατικό,
τον Σεφέρη,
που βάφτισε κι αυτός το φως
αγγελικό και μαύρο.
....
Μέσα στο φως δικαιώνονται
και πουπουλιάζουν με την αφή
τα χαλίκια.

---

*Στην προσπάθειά της να εκμαιεύσει το θαύμα από την Παναγιά της Αγιάσου, μια Τουρκάλα, που δεν είχε τίποτ'άλλο ν'αφιερώσει, κουβάλησε με τα χέρια της κι αφιέρωσε μια βαριά πέτρα τριάντα κιλών (έκθεμα, τώρα, του μουσείου της Κοίμησης Αγιάσου).

Αμερσούδες

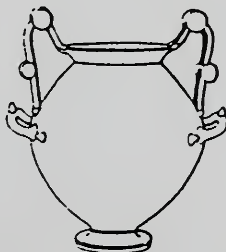
Από την Παλαιά Καμένη της μνήμης,
το βιβλιαράκι της "Στιγμής"*
ανάσυρε με τις πλεξούδες της
την απόδημη δούλα,
που τάχα ξέχασε το χωριό της:
"κι η νουνά της, μια θεόρατη γυναίκα,
πικράθηκε κι εκείνη..."

Ήτανε σίγουρα κι η βραδινή καμπάνα
που ίσχυσε πάνω στους ήχους,
κάποτε βάναυσους,
των τροχοφόρων
π'αγριεύονται στον ανάσφαλτο
δρόμο του βουνού,
και πάνω απ'τα θροίσματα
των πλατανιών,
και την αθόρυβη κίνηση
της τυφλής γριας
που πλέκει καλτσούνια
στην πόρτα του σπιτιού της.

Πόσες Αμερσούδες
δεν έχει ραψωδήσει
η ομηρική τούτη γρια,
που πάνω στα μανίκια της
σωριάζονται οι πευκοβελόνες,
λογχίζοντας μάταια τον αέρα,
γγίζοντας, όμως, τον άγνωστο
που κάποια ώρα φτάνει κι εδώ,
στο πάλαι ποτέ Μεγαλοχώρι
της Επαρχίας Πλωμαρίου,
κομίζοντας την αλαφρόπετρά του,
ψηφίδα μνημική,
που κάποιο βιβλιαράκι της "Στιγμής"
και κάποιο σήμαντρο βραδινό,
δίκην ηφαίστειου,
τίναξαν ψηλά--
μνημόσυνο της Αλεξάνδρας
Παπαδοπούλου,
κι όχι μόνο.

---

*Η επανέκδοση των Διηγημάτων της Αλεξάνδρας Παπαδοπούλου απ' τον εκδοτικό οίκο "Στιγμή".

Παναγιά η Γοργόνα

Κάτω απ'τον όρθιο ιστό του Μυριβήλη
απλώνεται οριζόντιος αργαλειός,
το λιμανάκι της Συκαμινιάς,
εκεί όπου η στεριά ανεί τα μπράτσα της
και λέει στη θάλασσα "Έλα!"

Το νυσταγμένο δάχτυλο του καφετζή
μας έδειξε τον ανάβαθο βράχο,
χαράζοντας διαγώνια
μια νοητή γραμμή
πάνω από τα ψαράδικα της βιοτής
και τα λαφρότερα σκάφη της τέρψης.

Ο βράχος, ναι, ανάβαθος,
κι η Παναγιά με την ψαρίσια ουρά,
πού είναι;
Πού βρίσκεται κι η Σμαραγδή
η ταμένη στη χάρη της;

Όμως, ο Μυριβήλης και νεκρός,
επιμένει.
Σύμπτωση νά'ναι σήμερα
το ετήσιο του μνημόσυνο
στ'ασβεστωμένο εκκλησάκι του βράχου.
Μαγνητοφωνημένη η βιογραφία του
αλλά τα κόλυβα γνήσια.
Μας δίνουν μερικά

σε χαρτοσακουλίτσα.
Τη δική της σαν άδειασε
στη θάλασσα πετά
μια κοπελίτσα,
ορμηνεμένη απ' τη μαμά της,
που θά 'χει μείνει σίγουρα
στην Ιφιγένεια Ταυρική
("θάλασσα κλύζει πάντα
τ'ανθρώπων κακά").

'Αλλος ο αργαλειός του Μυριβήλη
κι άλλος τούτος,
ο οριζόντιος,
με τη φευγάτη Παναγιά
που κάποτε έσωζε καράβια.

Μα νά που η πρωινή ευδία
και τα τροπάρια του μνημόσυνου
μας βεβαιώνουν για τα πράγματα,
μας λεν πως όλα είν' ομόκεντρα,
τα κάθετα και τα οριζόντια,
τα ξαπλωτά και τα όρθια,
πως κάπου διασταυρώνονται,
ανάμεσα στην οινοχόη της ζωής
και τη λήκυθο του θανάτου.

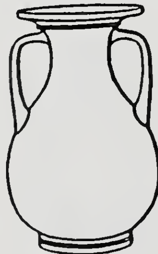

Η Γαλήνη του Βενέζη

"Σιωπή", έβαλε να χαράξουν στον τάφο της
η Πηνελόπη Δέλτα,
"Γαλήνη", στον ανώνυμο δικό του
ο Βενέζης,
εκεί στο κοιμητήρι της Μήθυμνας,
απ'όπου αγναντεύει,
δήθεν ινκόγκνιτο,
τ'Αϊβαλί.

Οι ήρωές του, μαλακό ζυμάρι,
πληρώνουν ακόμη τα πάγια τέλη
του βίου τους,
ενώ ο ίδιος σήπεται
στην αναμνηστική του λήθη.

Ανεξίθρησκη πόα η μοίρα.
Δεύτερη σκέψη πρόσθεσε
μικρό καντήλι με σταυρό.

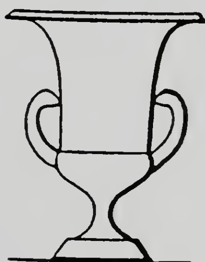

Καύσωνας 1987

I

Ο ήλιος μας μπανίζει κυκλώπεια
με κείνο το αδυσώπητό του μονογυάλι.

Δεν είναι ο ήλιος του Θεόφιλου
μα του Βαν Γκογκ.

Ένα Μνημόσυνο για τον Θεόφιλο

Πολλοί ακόνισαν τσεκούρι
πάνω στην τέχνη σου,
φτωχέ μου Θεόφιλε.

Στη Λέσβο τώρα και στο Πήλιο,
στην υδροκέφαλη Αθήνα,
παλιόφιλε,

σε κράζουν όψιμα οι γέροι,
νεκρόν, φευγάτον, σε ταγίζουν
και σε κερνούν,

μουσεία στήνουν, καίουν λιβάνι,
κλίνουν λαφρά την κεφαλή τους
καθώς περνούν.

Απ'τη λερή σου φουστανέλα
σέρνεις πιασμένους μπογιατζήδες
αλά Βαν Γκογκ

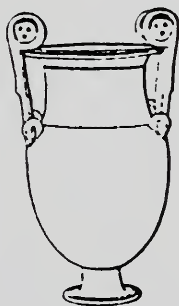
τους αυτοδίδακτους ζωγράφους--
από κοντά κι ο Καραγκιόζης.
Χτυπά ένα γκουγκ,

κι η κοσμική η χορωδία
κάνει το πάρτυ της, προπόσεις
κάνει, χοές,

"Στις λαϊκές ας κατεβούμε
τις ρίζες", λεν, και στα τραπέζια,
τσάι, καφές,

επισφραγίζουνε τη γιορτή σου,
Θεόφιλε Χατζημιχάλη,
φτωχέ τσολιά,

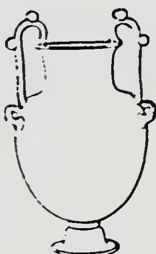
εξήντα χρόνια πεθαμένε,
επιστραμμένε στης γης μητέρας
την αγκαλιά.

Σίγρι Λέσβου--Στόουνχεντζ
Αγγλίας

Στο Σίγρι τα δέντρα γύρισαν στην πέτρα,
οι πέτρες του Στόουνχεντζ πάνε να γίνουν
φυτά.

Θα χαίρεται κι ο Πυθαγόρας
για τούτες τις μετεμψυχώσεις,
όσο κι αν χρειάζονται
χιλιετηρίδες.

Μονή Υψηλού
(Κουαρτέτο για τον ουρανό με coda στη γη)

Κουρνιάζεις στα υπόγεια νέφη τ'ουρανού,
σκαρφαλωμένη στην κορφούλα ενός βουνού,
προθάλαμου στο λιθωμένο δάσο,
Μονή Υψηλού, στη Λέσβο, όχι στη Θάσο,
με την σφραγίδα του κρυφού κι αλλοτινού
κύρωσες μια στιγμή μου. Να μη χάσω
τ'αποτυπώματα του καλοκαιρινού
μου γύρου, πριν χαθούνε, να προφτάσω,
μέσα στ'αραχνιασμένα δώματα του νου.

Αητοφωλιά το μοναστήρι του Υψηλού,
δοσμένο στο προσκύνημα του φειδωλού
βίου, αμξιτός δρόμος το φτάνει,
ενώ το μονοπάτι θα μαράνει
η αχρηστία το παλιό, του αμαρτωλού
ξένου καιρού το σκοτεινό μελάνι
απλώνεται κι εδώ κι ώσμε την Εφταλού.
Ωστόσο, κέρδος και σ'αυτό λανθάνει,
αιώνια η πάλη του κακού και του καλού.

Φρεσκοφτιαγμένες ζωγραφιές βυζαντινές
κοσμούνε το καθολικό, κι αλαργινές
θυμίζουνε στον θεατή ιστορίες.
Του μένουν ορισμένες απορίες

που ρασοφόρος λύνει ευθύς, εσπερινές
χτυπάν καμπάνες, κι αρχινάν πορείες
σε τόνων κι ήχων μνήμες παλιοκαιρινές.
Μαγδαληνές, Σαλώμες και Μαρίες
μας υποδέχονται σε βιβλικές σκηνές.

Στ'ανώγειο μουσείο της σεπτής μονής
είδαμε κι άμφια παλαιά, περγαμηνής
δείγματα κάποια, φορητές εικόνες
αγιογραμμένες πριν από αιώνες.
Κι ο μοναχός που ξεναγεί, "της μακρινής
Ορθοδοξίας," μ'αρωτά "τσ'αγώνες
ξέρεις, αμερικανικής κι αυστραλιανής,
Ιάκωβου και Στυλιανού αμπελώνες
στης ξενητειάς τις εσχατιές της ερημιής;

Ο ένας ήρθε πέρυσι, ο Στυλιανός,
να προσκυνήσει τη Μονή, κι ο άλλος
ίσως περάσει κάποτε, ωκεανός
χωρίζει τον απ'το νησί μεγάλος".

Φεύγοντας, "Χαίρε", λέμε στη Μονή Υψηλού.
Αύριο θα κολυμπήσουμε στην Εφταλού.

Απολιθίαση

Στη γλώσσα σου ραβδώσεις,
απολιθώματα λόγου
που γυρεύουν ομοιοκαταληξία.*

Αχ, καημένε Καρυωτάκη,
απαυδισμένε
από την κοινωνία των ανθρώπων,
σ'ήθελα εδώ,
στο λιθωμένο δάσος του Σιγριού,
να κολυμπάς ενάντια στο θάνατο,
εναποθέτοντας,
ώς άλλος πρίγκηπας παραμυθιού,
φιλί ζωής,
αψύ, πικρό, ανυπόμονο,
σ'αυτές τις κοιμισμένες βασιλοπούλες
με τα χαμένα τους δεντρικά ονόματα.

Πολύ χαράμισες την αψάδα σου
σε κείνη την Πρέβεζα.
Το δάσος τούτο τ'απολιθωμένο
χρειάζεται κάποιον σαν εσένα
να του φυσήξει την πίκρα του
καταπρόσωπο,
και με το νόμο των αντίθετων
και με το νόμο των όμοιων
να μπολιάσει έναν καινούριο
αιώνα.

---

*Πρβλ. τους στίχους του Κώστα Καρυωτάκη,
"Όλοι μαζί κινούμε, συρφετός/
γυρεύοντας ομοιοκαταληξία"
του ποιήματος "Όλοι Μαζί...".

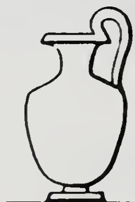

Π ρ ο σ α ρ μ ο γ έ ς (εντεκασύλλαβες)

Μονή Λειμώνος Λέσβου. Στις γυναίκες
να μπουν και να κυκλοφορήσουν όσο
επιθυμούν στους θολωτούς διαδρόμους
του τετραπλεύρου χτήριου, να δρέψουν,
επιτρεπτό είναι κι έννομο, εικόνες
ιεροπρέπειας μυστικής, με μάτια
ταπεινωμένα στην αχλύ της πίστης.
Αλλ'άβατος σ'αυτές θα παραμείνει
ο κεντρικός ναός όπου δεσπόζει
του Παντοκράτορα τ'άτεγκτο μάτι
και του Αθωνίτη μοναχού το ήθος,
εκείνου που θεμέλιωσε το χτίσμα.

Στην ανεμόδαρτη περνούμε Θήρα
και στου Προφήτη Λια το μοναστήρι,
απ'του ραντάρ πιο κάτω την αντέννα--
"Συν Αθηνά και χείρα κίνει," λέει
τούτο το σύνεργο της επιστήμης.
Διοπτροφόρος μοναχός αφήνει
να μπούνε μέσα στο ναό γυναίκες
παντελονούδες, με μακριά μονάχα,
ως κι οι επίσης με μακριά ντυμένοι
άρρενες, ενώ μένουμε απέξω
όσοι βρεθήκαμε, αλλίμονο, σορτσάτοι.
Έτσι εντέλλεται ο μητροπολίτης.

Είμαστε, φίλοι, στα μισά. Κουράγιο!

Βαφτίσια στον Ταξιάρχη*

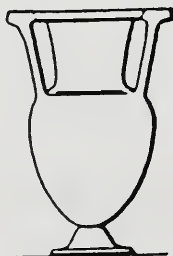
Πίσω απ' τους γόους του μωρού
που βαφτίζουν,
ακούω τα Ζήτω
μιας καλαθόσφαιρας νίκης,
ακούω τραγούδια ιαμβικά
σε κέντρα διασκέδασης,
κι αρνούμαι να πω
"Ματαιότης...",
να θυμηθώ την Αποκάλυψη του Ιωάννη
ή την Αποκάλυψη του Coppola.
Το πρόσωπο του Ταξιάρχη,
που θέλουν ζυμωμένο

από αίμα και πηλό
οι πιστοί,
το δορυφόρο μάτι του Ταξιάρχη
πίσω απ'το τζάμι,
κι η εκκλησάρισα που σμίγει
τα νερά στην κολυμπήθρα
και παραδίνει το παιδί
στον μελανόφτερο παπά,
γυρίζουν ξαφνικά
το φιλμ το έγχρωμο της μηχανής μου
σ'ασπρόμαυρο.

Όμως, εγώ,
αρπάζω πάραυτα την άλλη μηχανή
απ'το σακκίδιο,
και...σημαδεύοντας
πέρα απ'τη λήκυθο-κολυμπήθρα,
ριμάρω φωτογραφικά την σκέψη μου
με τον γαληνεμένο ερωτιδέα
που με κοιτάζει.

---

*Μανταμάδος Λέσβου, καλοκαίρι 1987.

Σκηνική Δοκιμή στη Μήθυμνα με Αίσιο, Χορικό Τέλος

Στο γενοβέζικο κάστρο
που σελαγίζει το βράδι
πάνω απ'την ανοχύρωτη πόλη,
οι άδειοι πάγκοι του θεάτρου
στέκονται τώρα προσοχή
στον ήλιο--
μεσημέρι.

Θα παίξουν απόψε Ευριπίδη,
και θ'ακουστεί,
μεγεθυμένη τεχνολογικά,
η κραυγή της Ανδρομάχης
πλάι στο θρήνο της Εκάβης
και των άλλων γυναικών,
ανδροκαλέσματα και μοιρολόγια
στο τέμπο κάποιας μουσικής
υπόκρουσης.

Τώρα εκκρεμούν οι φωνές
στ'ολόγιομο μεσημέρι,
ενώ στην πόλη κάτω,
ηδονικά ανοχύρωτη στον τουρισμό,
λιπόσαρκος γέρος με τη γρια του
ρυθμίζουνε τον τραχανά της χρονιάς,
αχνίζει το μεγάλο καζάνι,
κοντά και το υποζύγιο ζώο
που μουσουδίζει πάνω απ'τα σκίνα
που πρόκειται να καούν.

Ένα παιδάκι που μπορεί να λέγεται
κι Αστυάναξ
διαβάζει κόμικς,
δίπλα του στο πεζούλι ακινητεί
το πλαστικό πιστόλι--
ανακωχή.
Άλλα παιδάκια παίζουνε χαρτιά,
λαθραία τραβώντας
μέσα από τα θηκάρια των μεγάλων
σπαθιά και ρήγες.

Ω Τρωάδες,
το θρήνο σας δεν αναχαίτισαν οι καιροί,
δεν έπνιξαν οι τόποι.
Στην ανεμόσκαλα του θρήνου σας
λικνίστηκε ένας Σαρτρ,
αιωρήθηκε ένας Κακογιάννης,
σκάλωσε ένας Τσαρούχης.*
Ο γιουνισέξ πια θρήνος σας
είναι κοινή περιουσία.
Παίρνουν τον ίσο
οι λαοί της Ασίας και της Αφρικής
αποφλοιώνοντας τις φωνές τους
ώς το καρύδι του άναρθρου λόγου.

Είναι, λοιπόν, γραμμένο
να γίνει πάλι αναλφάβητη τούτη η γη,
βράχος ξερός στο μάταιο κύμα:
Κι ο πόλεμος ο των απάντων πατήρ
θα γελάσει κατάμουτρα στον Εφέσιο,
τραβώντας τελευταία φορά
την αυλαία:

Ο ήλιος μετρά τους έρημους πάγκους
μπρος στην άδεια σκηνή,
όπου έκανες κι εσύ την πρόβα σου
πριν να τραβήξεις την έγχρωμη
κι ύστερα την ασπρόμαυρη
φωτογραφία.
Το χάδι τώρα του αυτοκίνητου Αίολου
μερώνει τ'ανατριχιασμένο δέρμα,
κρούοντας κάποιο άλλο χορικό:

Στην πόλη κάτω ανασπνέουν
κι ελπίζουν,
dum spiro spero,
λεν ο γέρος με τη γρια
που τραχανίζουν,
παιδάκια κόμικς τραγανίζουν,
κι άλλα τους γέρνουν τα κεφάλια
στα γόνατα της μοίρας,

αυτής της κάποτε εύπορης χήρας.
Ο Εγγονόπουλος κάθεται στη γωνία
πρόθυμος να μας εξηγήσει
γιατί απέθανε η σεμνή Πουλχερία.**

΄Ολα σοφά,
και τα ποικίλα και τα σκέτα.
Μέσα στα κόλυβα θα βρεις κουφέτα.

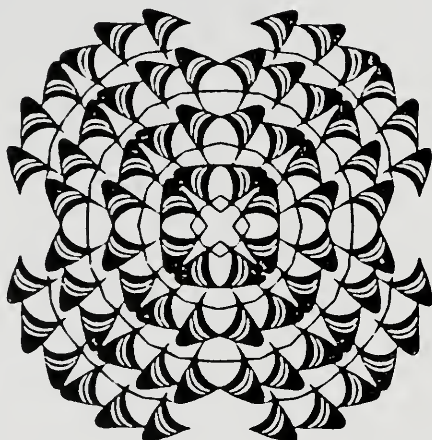
*Παραλλαγές πάνω στις Τρωάδες του Ευριπίδη έχουν γράψει και ο Jean Paul Sartre (Les Troyennes), η Καναδή Gwendolyn MacEwen (The Trojan Women), ο Γιώργος Θεοτοκάς (Ο Τελευταίος Πόλεμος), κι ο Μιχάλης Κακογιάννης (σενάριο της ταινίας του The Trojan Women). Ο Γιάννης Τσαρούχης μετάφρασε το έργο του Ευριπίδη και σκηνογράφησε και σκηνοθέτησε παράστασή του.

**Βλ. το ποίημα του Νίκου Εγγονόπουλου "Πρωινό Τραγούδι".

ΔΥΟ ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΦΩΣ

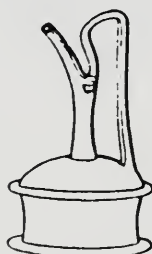

Διαδικασία

Το φως συναθροίζει
τα όνειρά σου
και τα κρεμά να στεγνώσουν
σ'αόρατο σκοινί.

Κάποια τους θα τα πάρει
ο αέρας.
'Αλλα θα μείνουν,
ζαρωμένα δαμάσκηνα,
στο κελάρι του σώματος.
Ενήδονος πυρετός
θα τα διαστείλει κάποτε
στις παλιές τους διαστάσεις.

Προς το παρόν,
αιωρούνται
σ'εκείνο το αόρατο σκοινί
μ'επιστάτη το φως.

Ελαφρολαϊκό
(ή, Τουριστικό Ξημέρωμα)

Στο φρύδι της πόρτας
η νύχτα αναβάλλει το πένθος της,
κάποιος ποτίζει τα γεράνια,
οι κατηφέδες τρίβουν τα μάτια τους,
Αυγή με τα όλα της,
προ πάντων με φως,
αλλά και με κοράκια
κι έντομα,
που τους επικυρώθηκε
μια μέρα ακόμη βίου,
κι έχουνε τρελαθεί από τη χαρά τους.

Γαϊδούρια παίζουν τσέλο--
ή, μπορεί νά'ναι κι απ'το ράδιο
η φωνή της Βίκης Μοσχολιού.

ΔΥΟ ΤΟΥ ΑΘΩ

Α θ ω ν ι κ ό

Στον Δ.Κ.

Ασκητικό παιδί του Όρους,
προσήλυτε της αιωνιότητας,
συλλειτουργέ μου στο ναό της φύσης,
καλύτερα που τελικά δε βρήκαμε
εκείνον τον καταρράχτη,
ας μείνει στόχος
στην αρένα του μυαλού,
ας πέφτουνε τα λόγια της δέησης
σαν άνθη λεμονιάς
στο γκρίζο αγέρι,
έτσι ας σκύβουμε κι οι δυο
πάνω απ' τα πεπτωκότα φύλλα
αποκρυπτογραφώντας.
Συ με τον μεγεθυντικό φακό
της πίστης σου,
εγώ με την απλή μου
φωτογραφικη μηχανή.
Κάπου θα πρέπει να εφάπτονται
οι κύκλοι μας,
κάπου θα πρέπει να ηρεμεί
το ιερό σου μένος
για να μπορέσω να φιλήσω
το παρακλητικό σου χέρι.

Περιστατικό στον Άθω, με Πουλί

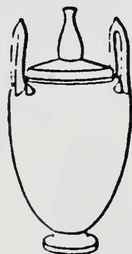
Ήτανε στον περίβολο της Μεγίστης Λαύρας
που η καρδούλα του μικρού πουλιού,
το άφτερου,
πού 'πεσε απ 'την ασφάλεια της φωλιάς του,
χτύπησε σαν καμπάνα στη χούφτα μου.
Σήμανεν έναν άλλον εσπερινό,
με ιερουργό τη μοίρα--
κάποια ορμέμφυτη γαλή
θα διαμελίσει το πουλάκι,
βιολογικός λέγεται κύκλος
τούτη η λειτουργία.

Στο λιθανάγλυφο του ναού
η Παναγία του νερού
κρούει τη γη με το μπαστούνι της
κι αυτή δακρύζει στοργικά:
το θαύμα, πάντα το θαύμα,
που τό 'χει τόση ανάγκη
ο έρμος άνθρωπος!
Όσο για τα πουλιά,
αυτά δεν σπείρουν, δε θερίζουν,
ραμφίζουν έτοιμα αγαθά
σε μια δική τους ακατάλυτη Εδέμ.

"Ασ'το...ας το φάει",
είπεν ο μοναχός Παρθένιος,
με ύφος Μάρθας,
σπεύδοντας στο μαγαζάκι με τ'αγιωτικά,
ήταν η ώρα του ν'ανοίξει,
του ψυχικού τε και υλικού θεράπων.

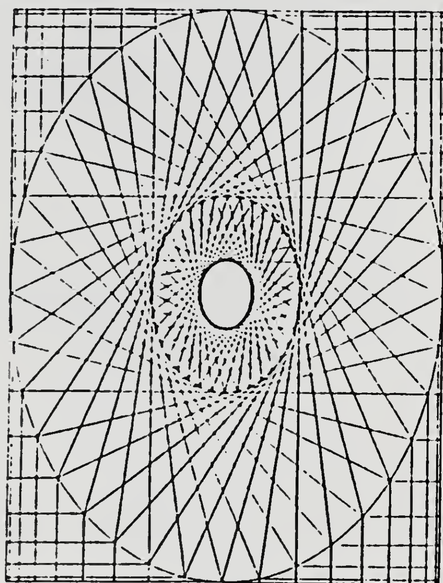
Τα κεραμίδια δεν το κράτησαν,
κι ο πλάτανος όπου για λίγο κούρνιασε
τό'σπρωξε πάλι κάτω,
το αντιλήφτηκαν για μια στιγμή οι γονιοί του
και ψαλιδίσαν μάταια τον αέρα.

Πουλί της Λαύρας,
μείνε εκεί,
μπρος στην σκανδάλη της μοίρας,
μείνε εκεί,
μεσ'στ'αφαφή της μνήμης μου,
στη χούφτα ακόμη νοιώθω τη ζέστα σου,
πουλάκι σύ του έρωτα
και του θανάτου.

ΤΡΙΑ ΤΗΣ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ

Καλυτέρα

Συρματερά αντικείμενα στις βιτρίνες,
η φιλιγκράνα του Πλάτωνα στο μυαλό,
κι ενδιάμεσα το στιλπνό μολύβι
της θάλασσας,
την ώρα τούτη την ήσυχη του δειλινού.

Μόλις πριν λίγο ανάσαινες ταχύτερα
ηλεχτρισμένο αέρα,
στην πλατεία με τα πεζούλια,
αυτούς τους θρόνους
της ψυχόρμητης νεολαίας,
ματιές σαν ακτίνες λέηζερ,
κάφτρες τσιγάρων
π'αγγιστρώνουν για μια στιγμή
τον αέρα,
εκπρόθεσμα ραντεβού
που επισφραγίζονται
με παγωτό χωνάκι,
υπεραιμία μοτοσακό,
πρελούδια της συμφωνικής
των ντίσκο...
αυτή, η ζωνταvή καλυτέρα!

Στη Νέα Καμένη, το πρωί,
μύριζε ακόμα θειάφι.

Φηροστεφάνι*

Τ'αδράχτι ωραιοποίησαν
ο Πλάτωνας κι οι Μοίρες του,
και την ανέμη τα παραμύθια.

Ποιος θ'ανεβάσει τις μηχανές
στο δώμα της ποίησης:
Τό'καναν κιόλας κάποιοι,
Απολινέρ, Βεράρεν, Μαρινέτι,
κι όμως σα να μην τό'χαμε πιστέψει.

Μου χρειάστηκες εσύ,
νέο παιδί της Σαντορίνης,
στο σιδεράδικο
με τ'ανοιχτά παράθυρα στον ήλιο.

Τρίλλιες πουλιών
στο πεντάγραμμα του κλουβιού τους
είναι τα μινυρίσματα του μέταλου
κάτω απ'τ'ατρόμητό σου χέρι,
στεφάνι γύρω από τ'αδρό σου πρόσωπο
γράφουνε τα ρινίσματα στον αέρα,
έμβλημα κι ευγενής θυρεός
το στόχαστρο μάτι σου,
τσιράκι εσύ ερατεινό
του Ηφαίστου.

---

*Συνοικισμός κοντά στα Φηρά της Σαντορίνης.

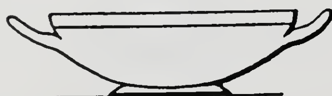

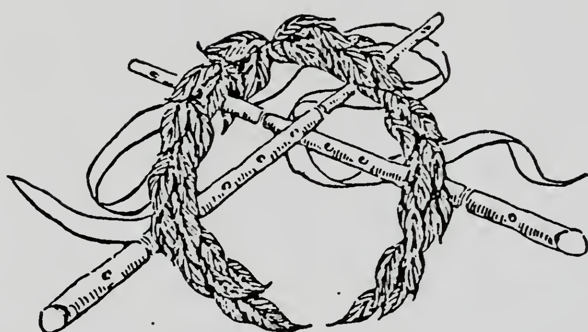
Θηρασία

Ο ξανθομπάμπουρος αγωγιάτης
π'ανεβάζει τουρίστες στο χωριό
με την ταχύτητα τελεφερίκ,
δεν έχει ασφαλιστεί στον "Αστέρα"
μήτε στην εταιρία "Τύχη",
κι ούτε έχει διάθεση
να κουβεντιάσει μαζί μου
το δαντικό παρελθόν του τόπου του.
"Ασ'το ηφαίστειο να κοιμάται",
είναι σα να μου λέει,
και θεληματικά βιτσίζει τα ζώα του
προς κάποιο κοντινό μέλλον.

Το ζώο που μού'λαχε
χορεύει σαν κερκίδα αργαλειού
απ'την ανατολή στη δύση,
πάνω στο δύστροπο μονοπάτι,
δίπλα απ'αγέρωχες φραγκοσυκιές
και βράχους γκρίζους
με άνθινες υπεκφυγές,
μέχρι το κρίσιμο σημείο,
όπου μας κατεβάζουν βιαστικά,
για να ριχτούνε πάλι,
ζώα κι άνθρωποι,
στην ανασφάλιστη κατηφόρα.

Κανείς μας δεν τσακίστηκε,
ούτε οι αμαζόνες ούτε οι κένταυροι
της μισής ώρας.
Οι άγγελοι του τουρισμού,
αθέατοι και άμισθοι,
στο πόστο τους.

ΠΕΝΤΕ ΤΗΣ ΚΕΑΣ

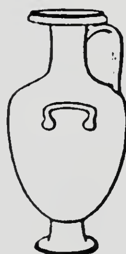

Τουριστικό Κουίζ

Η Κέα παίζει βόλεϋ με τη Τζια,
το πέτρινο λιοντάρι της Ιουλίδας
ματιάζει έναν κοκκινογάλαζο
Φασιανό,
στις Ποίσες δεν κοίταξα
για πίσσες
μα για όστρακα,
κι η Καστριανή
ξενομανεί.

Τι είναι;

Καστριανή

Στον απορρώγα βράχο η Καστριανή
σκαλώνει κόχυλας απλόχωρος.
Είναι προσκύνημα κι όχι μονή,
δεν ήρθε εδώ ποτέ ο Πρόχορος,

που φιγουράρει στου Σικελιανού
το θέατρο. Μόνο διακόσια
είναι τα χρόνια της, μα τ'ουρανού
πάντα την έσκεπαν τα κρόσσια.

Ξενώνας ένα γύρω στην αυλή,
νοικιάζουν θεριυά δωμάτια,
"Ψελλόν να μεταφράσω με καλεί
ο χώρος", λέει ο Τ., με μάτια

ψιχαλισμένα και βυζαντινά,
"δε λογαριάζω κόπο και τιμή".
Δροσιστικά σερβίρει και φθηνά
εδέσματα ο παπάς που ενδημεί

στην Παναγία Καστριανή, στη Τζια,
ολίγα μίλια πέρα απ'τον Οτζιά.

Τ ζ ι ώ τ ι κ ο, Ι

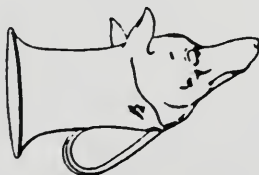
Ου Κείος αλλά Χίος,*
ήταν ο κούνουπας
που μας νειρεύτηκε αιμοβόρα,
σ'εκείνη την πανσιόν της Κορησσίας,
πριν τον αποσβολώσει
το μαγικό πλακάκι του Στερμίνιου.

Ου Χίος αλλά Κείος,
ήταν ο νεαρός νησιώτης
ανάμεσα στα δυο του ζωντανά,
τα φορτωμένα με προικιά της Δήμητρας,
που χαμογέλασε σεμνά
σαν τον ρωτήσαμε διφορούμενα
το μονοπάτι για την Καστριανή.

Τα σύμμεικτα τα περιηγητικά
του βίου!

---

*Αντιστροφή του "Ου Χίος αλλά Κείος"
[δηλαδή, νηφάλιος, σεμνός] του Αριστοφάνη
(Βάτραχοι, 970).

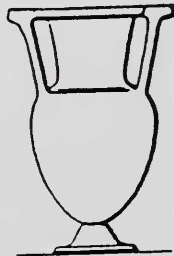
Τζιώτικο, ΙΙ

Χαϊδεύουν οι θάμνοι αγγυλώνοντας,
και το στεγάδι*
από σχιστόλιθους και κλαδιά
γίνεται κάποτε ουρανός
ερωτικής παστάδας.

Αυτά φαντάστηκα
την ώρα που, ροβολώντας για το μουσείο,
είδα να κατεβαίνουν στο καλντερίμι
νύμφες και κένταυροι.

---

*Στεγάδι, τύπος σκέπαστρου στενού δρόμου στην Τζια.

Ιστορία του Νερού

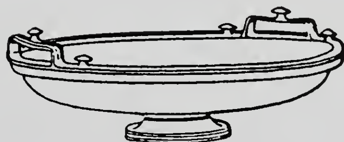
΄Αριστον μεν ύδωρ
--Πίνδαρος

"Συν Αθηνά και χείρα κίνει",
στάθηκε σίγουρα το μόττο
του αρχιμανδρίτη Χαρτοφύλακος Βενιαμίν
που ανάγειρε "ιδίαις αυτού δαπάναις",
κρήνη νερού,
"προς χρήσιν των διαβαινόντων",
λίγο πιο έξω απ΄την Ιουλίδα της Τζιας,
πέρα απ΄το κοιμητήρι π΄αναρριχάται
σαν φυτό στην πλαγιά,
και πέρα από το πέτρινο λιοντάρι
που ούτε διαβαίνει εκείνο ούτε διψά.

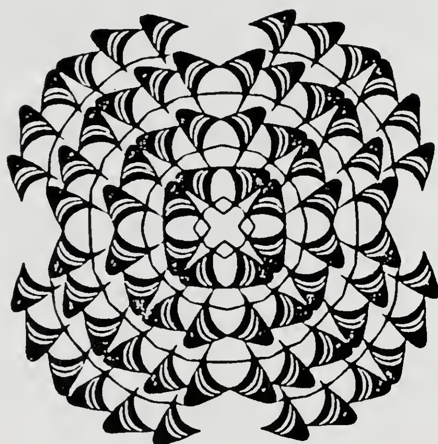
Φθαρμένη, ή ανύπαρχτη
η χρονολογία στην πέτρα της κρήνης,
ενώ χαράκτηκε προσεχτικά, 1874,
στο μάρμαρο της άλλης πηγής
που φέτος πρόσεξα στη Λέσβο
(σ΄ένα χωριό της δυτικής πλευράς),
μετά απ΄τα τρία "μορφωμένα" δίστιχα:
"ο διψών μου προσελθέτω
εκ της δρόσου μου πιέτω,
κοινού πόνου και προθύμου
κοινωνίας μεγατίμου.
Τι του ύδατος διψώντι
ήδιον:--Ουδέν τω όντι".

Η βρύση τούτη απαγγέλλει Πίνδαρο,
κι όμοια αποκρίνεται
στον υδρόφιλο Θηβαίο
η πιο λιγόλογη πηγή της Τζιας,
ενώ η νουνά τους κοινωνία
ραγδαία παλαιώθηκε
μέσα σ'έναν αιώνα,
αγκάλιασε το πλαστικό κουτί
και το αεροστεγές "Θερμός"
και χειροπόδαρα παράδωσε
το νερό
στην αυστηρή κηδεμονία του πάγου.

"Εν αρχή ην το ύδωρ...",
είπε κι ο Θαλής.
Τώρα τα χίλια υποκατάστατά του
δονούν τον ουρανίσκο μας,
εξορίζοντας το νερό
στην συντροφιά
της ασπιρίνης.

ΔΥΟ ΔΙΚΑΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Το Δικαστήριο του Αέρα

Κατά κόρον μας έψαλαν
τα καράβια
οι ποιητές του μεσοπόλεμου,
ακόμα κι ο πρωτοποριακός Εμπειρίκος
μένει στο υπερωκεάνειο
που περπατεί και πλέχει.

Στο μεταξύ ο ουρανός βρίθει
από αεροπλάνα,
μπάλλες που κάνουν γκέλες
πάνω στη φλούδα του πλανήτη,
πού παίζουν τολμηρά
με τη βαρύτητα,
δίχως καν την προστασία
κάποιων αγίων--

οι άγιοι πια σηκώσανε τα χέρια,
μέχρις εκεί ήταν η δύναμή μας, λένε,
τα καράβια.

Κι όμως, εργόχειρα είναι
και τ'αεροπλάνα,
μεταλικοί αετοί
που βαφτίστηκαν Κουκόρυτες
και Μεγαθήρια
(ήγουν, Τζάμπο),
μεταλικά πουλιά
που τα κουρδίζεις για να παίξουν.

Μερικά τους θα πέσουν,
σπονδή,
στο διψαλέο χώμα.
Τα πιότερα θα γεράσουν
πετώντας.
Δικαιοσύνη!

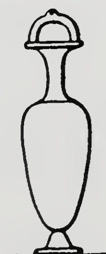

Το Δικαστήριο της Γης

Η γη ξομολογείται πάντα
με ηφαίστεια,
εμμέσσει υποσυνείδητα βάθη,
βγάζει τα σκυλιά της περίπατο.

Ανεβαίνει το σκοτεινό αλεξίπτωτο
στον αθώο ουρανό,
ραίνοντας μ'αλαφρόπετρα
τα πέριξ.
Καταλαγιάζουν οι θυμοί,
μερώνει το ζευγάρι του Πλούτωνα
και της αυτής Περσεφόνης,
η Δήμητρα επιδικάζει
κέρδη και ζημίες.

Χλοΐζουνε κι οι φαλακροί βράχοι,
χαίρονται κι οι Ηράκλειτοι.

ΠΟΙΗΤΙΚΗ

II

Sleeping Beauty, 1988*

Η βασιλοπούλα κοιμήθηκε για εκατό χρόνια
για να ξυπνήσει απ' το φιλί του ήρωα,
και μαζί της πήρε να κινείται πάλι το παλάτι.
Ώστε, λοιπόν, κοιμήθηκαν κι οι άλλοι,
στην αγκαλιά της τους έκλεισε η Εκάτη.
Το δάσος φούντωσε γύρω τους,
ο χρόνος έγινε φωλιά,
κυψέλη του παρόντος,
αποδημήσαν οι σφήκες των περασμένων,
το μέλλον υπέστειλε την απειλητική του σημαία,
ο χρόνος έγινε κουκούλι μεταξένιο, χρυσαφί--
χρυσάφιζαν και τα κοστούμια του Γεωργιάδη.

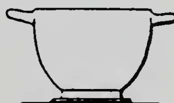
Αν έτσι αποκοιμιόταν και το θέατρο,
μ'όλους εμάς στα μουσικά του σπλάχνα,
αν πάγωνε σ'ένα ακρόνυχο παρόν,
όπου το σώμα χάνει το βάρος του
και γίνεται ιδεόγραμμα πλατωνικό...

Να μπορούσε κανείς, έτσι,
μ'ένα χτύπημα της μαγικής,
της μουσικής μπαγκέτας,
ν'αποκοιμήσει το δύστροπο μωρό,
τον χρόνο,
να κλείσει τα δυο από τα τρία παράθυρα,
εκείνο που βλέπει πίσω,
κι αυτό που χαίνει μπρος
στα σαγόνια του Λεβιάθαν,
να μείνει μετέωρο σημείο στίξης,
χορευτικό,
κατάθεση προθεσμιακή
με υψηλό επιτόκιο...

Δύσκολο...
και τα κυάλια που σηκώνεις στα μάτια σου,
κι αυτά, δε δαμάζουν τον χώρο,
μισολιπόθυμο μένει το χωρόχρονο,
αμφίθυμη κι η μουσική του Τσαϊκόφσκι.

---

*Από παράσταση του γνωστού κλασσικού μπαλέτου στο Ο'Κήφ Σέντερ του Τορόντο, με χορογραφία Ρούντολφ Νουρέγιεφ, σκηνικά και κοστούμια Νίκου Γεωργιάδη.

Μετακαψωνικό
(μετά τον Καύσωνα του 87)

Καλόγνωμος ο ήλιος σήμερα,
και τα λουλούδια σκάζουν μαλακά
μέσα στα μάτια μας,
τα μάτια αυτά που χτες
είχαν σφετεριστεί
την αδρότητα της αφής,
έκφυλα μάτια
πού 'θελαν να βιάσουν
τα όριά τους,
να μιμηθούν τον έκφυλο ήλιο.

Που να τον κυνηγήσουν
. οι Ερινύες,
Παναγία μου!

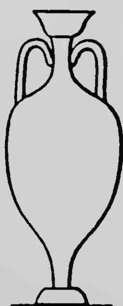
Καύσωνας 1987

II

Είναι κι η μπόρα πράξη ερωτική
που την στερήθηκε για μήνες
τούτο το χώμα.

Ο Δίας παίρνει απάνω του,
πολλαπλασιάζοντας σα μεγάφωνο,
τις ορμές των θνητών,
αναστενάζει ηδονικά στις αστραπές,
εκσπερματώνει κάποτε κεραυνοβόλα,
πέφτει η βροχούλα του θεού,
την καλοδέχεται η φρυμμένη γη.

Μα τώρα ο Δίας μπερμπαντεύει
σ΄άλλα μέρη.

Ακροκόρινθος

Πάνε χρόνια...
που φτάνοντας στην είσοδο του κάστρου,
δεν έστερξα ν'ανέβω
στις ανεμοδαρμένες του παρυφές,
αλλά παράμεινα συντροφιά
με τον Πατούχα φύλακά του,
προτιμώντας το ζωντανό άδοξο
από τις ένδοξες
αλλά νεκρές
επάλξεις.

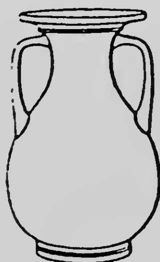
Στόουνχεντζ

Σα μονόλογος που δεν βιάζεται,
που πάει να γίνει σαικσπηρικός,
είναι η πέτρινη σιωπή του Στόουνχεντζ.

Φράχτης από χοντρό σκοινί
λέει "εκάς οι βέβηλοι",
το πράσινο χνούδι στις πέτρες
λέει "μη μου άπτου",
τ'αρνάκια που σκιρτούν ολόγυρα
και πίσω απ'την τουριστική αγέλη
λένε "βόσκουμε, άρα υπάρχουμε",
κι η φωτογραφική μου μηχανή
λέει με τον Σεφέρη
"κατά βάθος, είμαι ζήτημα φωτός".

΄Ολα μιλάνε με τον τρόπο τους,
κι εμείς ακούμε βλέποντας.

Συναισθησία!

Ο Άλλος Άρτος

Κάποτε γίνεται όμορφο
το ανέβασμα του στίχου
στο σκαφίδι του,
ζυμάρι καταχερισμένο
γκαρδιακά.

Τα σύννεφα διατυπώνουν
αμφιβολίες για τον καιρό,
μα το ζυμάρι του στίχου φουσκώνει--
η μαγιά, βλέπετε.

Και τότε
ξανασκέφτεσαι
τ'αρτοποιεία.

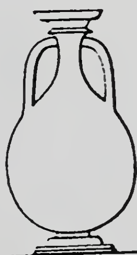
Αδύνατο
του Υπερρεαλισμού

Με στιλβηδόνα και με σθένος
και με πάθος
--Ανδρέας Εμπειρίκος

Ναι,
μα κι αυτό 'ναι παιδϊά,
κρυφτούλι είναι
που παίζουν τα πράγματα
μεταξύ τους.
Κανείς δεν ξεφεύγει
τα πράγματα.

Αχ! Εμπειρίκο Αντρέα,
πόσο χαριτωμένα διαψεύδεσαι
με την "Ηχώ!"

Στην Ενδοχώρα
ολοκαυτώνεται
η Υψικάμινος.

Φ ι λ ι ώ

I

Σαν αίνιγμα το φόρεμά σου
εγκαλεί τον αέρα,
μικρή Φιλιώ.

Βοσκούσες κάποτε
τ' αρνάκια σου
στο βουνό,
τώρα, σερβίρεις
κοκακόλες
στην παραλία.

Κοινωνιολόγοι
σ' έχουν κάνει θέμα τους,
σε ξέρουν ήδη
απέξω κι ανακατωτά.

Το φόρεμά σου,
ωστόσο,
προκαλεί τον αέρα,
σαν αίνιγμα
που γυρεύει
τη λύση του
Οιδιπόδεια.

II

Η φύση σ'έχει κέντρο της,
κι έβαλε του αργέστη άνεμο
να σε χτενίσει αλά πανκ.

Σου πάει.

Ένα αμάξι σου κορνάρει
σα να σου κλείνει το μάτι,
σε φλερτάρουν τα πράγματα
κι'εσύ τ'αντιφλερτάρεις.

Καλύτερα έτσι,
τα δροσερά δευτερόλεπτα,
οι πετονιές στην άμπωτη του χρόνου,
καλύτερα,
παρά το γυάλινο άγαλμα
που, σπάζοντας, αδειάζει ξαφνικά
όλο του το νερό στη θάλασσα
αφήνοντάς σε σύξυλη στην ακτή.

Η Αμνηστεία του Λόγου

Άθυμη,
πρόθυμη,
κυκλόθυμη
καρδιά!

Πινγκ πονγκ το λένε το παιχνίδι,
διαθέσεις παίζονται σα νότες μουσικές
σε κλίμακα που σπάει τα όριά της,
μια ιερόδουλη το θυμικό.

Κρασωτά χείλη λόγου,
πούδρα μεθυσμένη του λόγου,
τα άλλοθι του θυμικού.

Κ ρ ί σ ι μ ο

Κάποτε πρέπει να λυγίσεις
βαθιά, προς τα πίσω,
και να περάσεις
κάτω από τη διακεκαυμένη ζώνη,
ανάστροφος ακροβάτης,
κάτω απ' τον πύρινο επιτάφιο
της κάθε στιγμής,
χορευτής του λ ί μ π ο,
και ν' ανορθώσεις έπειτα
το κορμί σου σαν φυτό
που ορέγεται σταθερά το ύψος
χωρίς να βιάζεται.

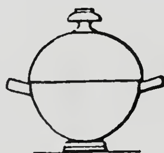

Εκπαραθύρωση
(παραλλαγή πάνω στην έβδομη από
τις Εκατό φωνές του Κωστή Παλαμά)

Ο ποιητής βάφτισε την στιγμή του
κυπαρίσι,
φιλέρημο,
τυλιγμένο
στον εαυτό του.
Κι ο ίδιος,
μια ασάλευτη ζωή.

Το κυπαρίσι, τώρα, μαίνεται
στη σιγαλιά του νου μου,
γυρεύει νά'βγει
να καεί στο φως,
τούτη την ώρα
που μ'αγγίζουν
τ'ακρόνυχα της Ίριδας,
καθως δουλεύει
στις αρτηρίες μου
ο γαλαξίας του ούζου,
καθώς χλωμιάζουν
μυσταγωγικά
και τα παλαμικά
"αγνάντια" και "παράθυρο",

τούτη την ώρα
που σκορπίζει ο ουρανός
απλόχερα τις μπογιές του
πάνω στον φθαρμένο καμβά
της γης.

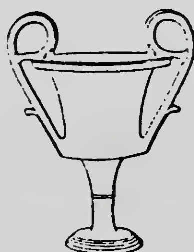

Ένα Ω! για τα Σπήλια

Κι αναθυμήθηκα μια πυκνή σύνεση
βαθυγάλανου στη θάλασσα.
--Νίκος Καρούζος

Σπηλιές θαλασσινές,
εκεί όπου η γη αραβωνιάζεται τη θάλασσα,
μέσα σε τούλια ιριδισμών
όπου περσεύει το γαλάζιο.
Σπήλια του Κάπρι, της Σπερλόνγκας,
της Ζάκυνθος και της Κεφαλονιάς,
παλέτες εμπρεσσιονιστών ζωγράφων,
μινωικά, μεσογειακά ταμεία,
σπήλια της Νύμφης Καλυψώς,
όπου ξετύλιξε ο Οδυσσέας
ένα κουβάρι νοσταλγίας,
την ώρα που μια πεισματάρα Πηνελόπη
μπόλιαζε στ'άχρωμο στημόνι του χρόνου
όλα τα χρώματα των αισθημάτων της.

Σπήλια θαλασσινά,
που το φως ξεφυλλίζει με τις ώρες,
διχόγνωμα, σα μαργαρίτα,
που τώρα δα σας αγαπά
κι ύστερα όχι,
αμφίβια σπήλια,
μαυσωλεία της μνήμης.

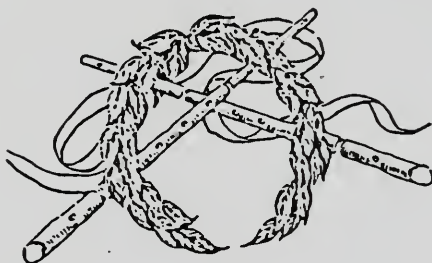

Μερικά απ' τα ποιήματα αυτής της συλλογής
πρωτοδημοσιεύτηκαν στα περιοδικά
Νέα Εστία, Νέα Πορεία, Πόρφυρας, Πάροδος,
Πλανόδιον, Ανακύκληση, Ευθύνη, Παλιρρόθιον,
Αντίποδες, και τις εφημερίδες
(φοιτητική) Ηχώ και
Ελληνοκαναδικά Χρονικά.

ΠΕΝΤΕ ΤΗΣ ΚΕΑΣ

ΔΥΟ ΔΙΚΑΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΑ

ΠΟΙΗΤΙΚΗ, ΙΙ

ΑΛΛΑ ΒΙΒΛΙΑ

1. Συλλογές

Οι Πρόκες. Ποιήματα 1959-1968 (1968 και 1981).

Τα επίθετα. Ποιήματα 1968-1984 (1984).

Poems in English (1979).

Beyond the Moment. Trans. E.S. Phinney (1983).

Seawave & Snowfall. Poems in English and poems in trans. by E.S. Phinney (1984).

Δίγλωσση Ανθολογία Κληματίδες (Tendrils) (1989).

2. Κριτικά

Ο Λεπιδοπτερολόγος της Αγωνίας Νίκος Καχτίτσης (1981).

Αίγλη και ΄Αγχος. Το ΄Εργο του Νίκου Καχτίτση (1926-1970) (1986).

Homage to Byzantium. The Life and Work of Nikos Gabriel Pentzikis (1983).

3. Μετάφραση

Μάργκαρετ ΄Ατγουντ, Ανάδυση (Surfacing) (1990).

